

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/42204
6K.136

13-10-2014

Sayı : 89456481/610-529
Konu : Yazılı soru önergesi (7/42204)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.04.2014 tarih ve 175070 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın İzzet ÇETİN tarafından verilen 7/42204 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN İZZET ÇETİN'İN 7/42204 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımızca kıdem tazminatı sorununun çözümüne ilişkin sosyal taraflarla yapılan görüşmelere devam edilmektedir. Kıdem tazminatına ilişkin “Kıdem Tazminatı Fonu” kurulması düşünülmüş ancak sosyal taraflardan gelen itirazlar sebebiyle kurulamamıştır. Konunun çözümüne ilişkin çalışmalar devam edecektir.

Çocuk işçiliğinin yaygınlığı konusunda 16 Ekim 2013 tarihinde yayınlanan AB 2013 yılı Türkiye İlerleme Raporunda yer alan tespitlere ilişkin Bakanlığımız tarafından yapılan çalışmalar ve kaydedilen ilerlemeler aşağıda belirtilmektedir.

Bakanlığımız, 1990’lı yılların başından bu yana konuyla ilgili yoğun faaliyetler yürütmektedir. 1992 yılında ILO ile Türk Hükümeti arasında imzalanan “Çocuk Emeğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı (IPEC)” protokolü sonrasında çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar yapan kamu kurum ve kuruluşları, işçi-işveren kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere Bakanlığımız Çalışma Genel Müdürlüğü bünyesinde Çalışan Çocuklar Bölümü oluşturulmuştur. Bölüm 2009 yılına kadar yüzün üzerinde projenin koordinasyonunda yer almış, çocuk işçiliğinin önlenmesi konusunda büyük katkı sağlamıştır.

Bakanlığımız, çocuk işçiliğine karşı aktif mücadele vermekte ve çocuk işçiliği konusunda çalışma yapan kamu kurum ve kuruluşları, işçi-işveren kuruluşları ve sivil toplum örgütleri arasında koordinasyon ve işbirliği sağlamaktadır.

“Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Ulusal Politika ve Program Çerçevesi” Bakanlığımız tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 182 sayılı sözleşmesinde belirtilen doğrultuda, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin, ortadan kaldırılmasına yönelik olarak “Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Ulusal Politika ve Program Çerçevesi” 2005 yılında hazırlanmıştır. Bu program ile çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetlerin, bütüncül, katılımcı ve takvimlendirilmiş bir ulusal program çerçevesinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Program çerçevesinde çocuk işçiliğini önlemeye yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşlar ile sorumlulukları belirlenmiştir.

Hazırlanan bu program ile çocukların çalışma yaşamına girmesinde temel nedenleri oluşturan yoksulluğun ortadan kaldırılması, eğitimin kalitesinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması, toplumsal bilinç ve duyarlılığın artırılması gibi geniş kapsamlı tedbirlerle başta çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri olmak üzere, çocuk işçiliğinin 10 yıllık bir süre (2005-2015) içinde önlenmesi temel hedef olarak belirlenmiştir.

Programa göre öncelikli hedef gruplar; “Sokakta Çalışma, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışma, Tarımda Aile İşleri Dışında, Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışma” olarak belirlenmiştir.

Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi’nin uygulanmasına destek vermek üzere kamu kurumları, işçi ve işveren konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları geliştirdikleri projeleri, 2005 yılı başından itibaren birçok ilimizde uygulamaya koymuşlardır. Yapılan çalışmalarla çocuk işçiliği ile mücadelede önemli adımlar atılarak bilgi birikimi, deneyim ve önemli oranda toplumsal bilinç oluşmuştur.

2014 yılı içinde Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi güncellenecektir. Güncelleme yapılırken koordinasyon ve işbirliğini esas alan, bütçesi, süresi ve yaptırımları olan ve uygulanmasını sağlayacak ikincil mevzuat düzenlemesi ile desteklenen bir eylem planı olarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Çocuk işgücüne yönelik yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında da ülkemizde çalışan çocuk sayısında yıllar itibarıyla belirgin bir azalmanın olduğunu görülmüştür.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan 2010/6 sayılı “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi” konulu Başbakanlık Genelgesi ve “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilme Projesinde (METİP) Zamana Bağlı Programda da, öncelikli hedef grup olarak belirlenen mevsimlik gezici geçici tarım işlerinde çocukların çalışmasının önlenmesi ve eğitime ulaşımının artırılmasına yönelik önemli tedbirler alınmıştır. Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Stratejisi ve Eylem Planında, mevsimlik gezici tarım işçilerinin zorunlu eğitim çağında olan ancak eğitimden uzak kalan çocuklarının tamamının eğitim hizmetlerine ulaşması hedeflenmektedir. Bu amacı gerçekleştirmek için alınması öngörülen tedbirler;

- Yatılı Bölge Okullarına yönlendirilmeleri,
- Taşınabilir veya seyyar eğitim olanaklarından yararlandırılmaları,
- Açık ilköğretim eğitimi sunulması (okul çağından çıkmış olanlara),
- Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı (yıl içerisinde sıkıştırılmış eğitim uygulanması),
- Çocukların çalıştıkları yörede yaz okulu açılması vb. seçeneklerinden uygun olan hizmetin sağlanmasıdır.

Fındık üretiminin yapıldığı illerde mevsimlik tarım işçiliğinin yoğun olmasından dolayı ailelerle birlikte gelen çocukların tarladan uzak tutulmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Tüm ilgili kurum ve kuruluşların, üreticiler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla 2011 yılı başında “Fındık Üretilen İllerde Çocukların Tarladan Uzak Tutulması Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Eylem planı;

- İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantılarında çocuk işçiliği konusunun gündeme alınması,
- Fındık hasadında çalışacak işçilerin çalışma usulleri ve şartları açısından İş Kanunu ve diğer ilgili mevzuatın hassasiyetle uygulanması
- Kamuoyunun çocuk işçiliği konusunda bilgilendirilmesi
- Mevsimlik tarım işçilerinin yoğun olarak konakladığı yerlerde tarım işçilerinin çocuklarına yönelik hizmetler sağlanması, gibi tedbirleri içermektedir.

2011 yılı boyunca fındık üretilen illerin çocuk işçiliğiyle mücadele kapasitesini ve toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla çalışmalar yapılmış, 2012 yılı hasat sezonunda da valilikler tarafından hem sıkı denetimlerle kontrol altına alınmış, hem de yürütülen projeler kapsamında çocuklara yönelik etkinlikler yapılmıştır.

2013 yılı hasat sezonunda da çalışmalar artarak sürdürülmüştür. Özellikle Ordu’da Bakanlığımızın da katkı verdiği “Fındık Tarımında Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi Projesi” Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yürütülmüştür. Ayrıca Ordu, Giresun ve Düzce’de sivil toplum kuruluşlarının yürüttüğü projeler Bakanlığımız ve Valiliklerce azami düzeyde desteklenmiştir.

“Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika Program Çerçevesi”nin etkin olarak uygulanmasını sağlamak ve böylece öncelikle en kötü biçimleri olmak üzere çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına katkı sağlamak amacıyla hazırlanan Çocuk işçiliğinin Önlenmesinde Yerel Kaynakların Etkinleştirilmesi Projesi 2012-2014 yatırım programına alınmıştır.

Öncelikle beş pilot ilde (Adana, Şanlıurfa, Gaziantep, Kocaeli ve Ordu) olmak üzere Bakanlığımız Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri bünyesinde çocuk işçiliği izleme birimleri oluşturulmuştur. Bu birimler aracılığıyla etkin bir izleme sistemi kurularak, ildeki diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak suretiyle, öncelikle en kötü biçimler olmak üzere çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu projenin en temel özelliği kurumsal niteliği olan, sürdürülebilir ve tüm ülkeye yaygınlaştırılabilir bir sistem kurmayı hedeflemesidir.